

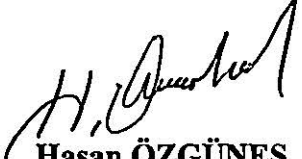
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 19848
Tarih: 30.06.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 30/06/2022 16:57
Sayı: E-120.10-1042246

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri her geçen gün farklı bir boyutu ile karşımıza çıkmaktadır. Yaşam hakkı, işkence ve kötü muamele iddiaları, sağlık hakkı, iletişim hakkı, bilgiye erişim hakkı, disiplin soruşturmaları ve cezaların infazı, sevk talepleri ve sürgünler, adil yargılanma hakkı gibi birçok hak ihlalinin yaşandığı, STK raporları ve basına yansımalarının yanı sıra, mahpus yakınları ve avukatları tarafından da tarafımıza iletilmektedir. Yaşanan tüm bu hak ihlallerinin tespit edilmesi, yaşanacak hak ihlallerinin engellenmesi için yapılacak iyileştirmelerin tespiti ve görevi kötüye kullanan cezaevi personellerinin tespit edilerek gerekli yasal işlemlerin başlatılması amacıyla Anayasanın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim.

Hasan ÖZGÜNEŞ

Şırnak Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye cezaevlerinde, kapasite aşırı doluluk oranları, uzun süren yargılama süreçleri ve haksız tutuklamalar nedeniyle adaletsiz birçok uygulama yaşanmaktadır. Cezaevlerinde tutulan yüzbinlerce kişinin yaşam koşulları insan onuruna aykırı bir şekilde ulusal ve uluslararası mevzuatın ihlaline neden olmaktadır. Ve bu durum gerek birçok basında yer almış gerekse STK raporları ile de tespit edilmiştir.

İHD'nin son yayımladığı rapora göre; 2021 yılı içerisinde 15 yeni cezaevi yapıldığını cezaevi kapasitesinin 30 bin 896 kişi artırıldığı belirtilmektedir. 2021 yılı dâhil son 9 yılın verilerine göre mahpus sayısında ciddi bir artış eğilimi olduğu ifade edilmektedir. Bu durumda Türkiye'de mevcut iktidar anlayışının genel itibarı ile insanları hapsetme üzerine bir gelecek tahayyülü öngördüğü görülmektedir.

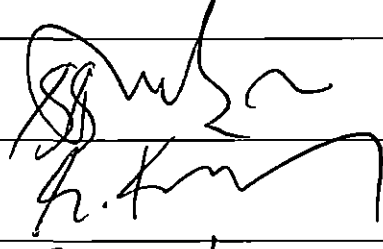
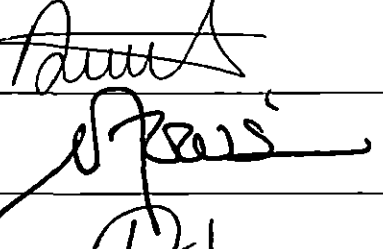
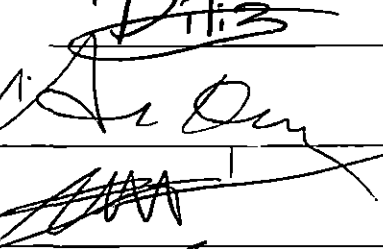
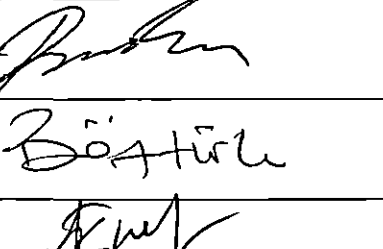
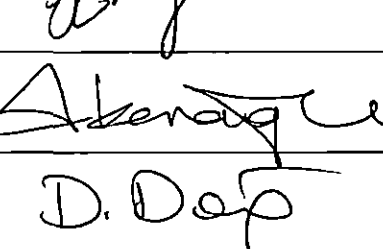
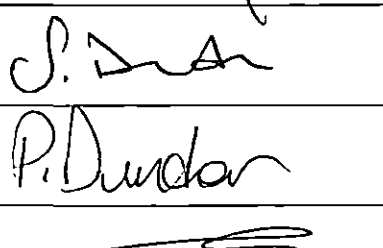
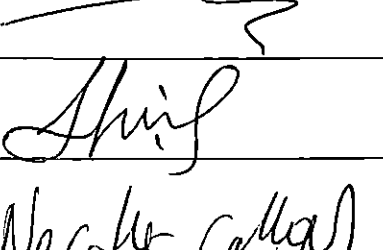
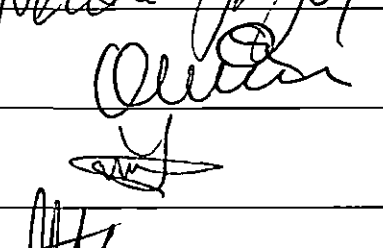
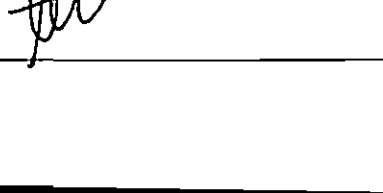
Yine mahpus yakınlarının ve avukatlarının beyanlarına, basına ve kimi STK'ların raporlarına yansıyan iddialara baktığımızda her geçen gün farklı bir cezaevinde farklı bir hak ihlalinin yaşandığı gerçekliği ile karşı karşıya kalmaktayız. İHD verilerine göre 2021 yılında 52 tutuklunun yaşamını yitirdiği belirtilmektedir. Alınmayan tedbirler ve cezasızlık politikaları sonucu son 6 ay içerisinde de Türkiye cezaevlerinde çeşitli nedenlerle ölümler gerçekleşmeye devam etmiştir. **Bangın Muhammed, Garibe Gezer, Abdülrezzak Şuyur, Halil Güneş, İlyas Demir, Vedat Erkmén, Ramazan Turan, Mehmet Hanefi Bilgin, Turgay Deniz, İsa Yaşar, Nusret Muğla, Yusuf Bekmezci, Emrah Çalışır, Sezer Alan, Şervan Can Güder, Sinan Kaya, Abdullah Boran, Mehmet Sevinç, Ferhan Yılmaz, Abdullah Ece, Sıddık UĞUR ve Kadir Karademir** isimli mahpuslar cezaevinde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiştir.

Yine İHD'nin 901 tutuklunun mektup aile ve avukatları aracılığı ile yaptıkları aktarımlarında tespit edilen bazı ihlallere şu şeklide yer verilmiştir;

- Mahpus sayısındaki artış nedeniyle koşulların aşırı düzeyde kalabalık olması
- Hasta mahpusların revire geç çıkarılması, revirlerden polikliniklere ve polikliniklerden 3. Basamak sağlık hizmetlerine sevk işlemlerinde uzun süreler beklenmesi
- Yoğunluğu kaldıracak nitelik ve kapasitede sağlık hizmeti koşullarının olmaması
- Revirlerde her zaman doktor bulunmaması
- Bazı hapisanelerde güvenlik görevlilerinin kelepçeleri açmadığı ve hekimlerinde açmasını talep etmediği
- Hasta mahpusların, hastalıklarının son dönemlerine gelmelerine rağmen tahliye edilmemeleri
- Gerek hapisane revirlerinde gerek hastanelerde hasta mahpusların gerçekten tedavi edilmeyip ağrı kesici gibi ilaçlarla baştan savılması
- Adli Tıp Kurumu'nun tahliye kararlarını siyasi tutum izleyerek vermemesi
- Hastane raporlarının Adli Tıp Kurumu tarafından kabul edilmemesi
- Atak geçirme riski bulunan ve/veya kendi ihtiyaçlarını karşılayamayan mahpusların tek kişilik yerlerde tutulması

2 - Temiz suya erişim sorunları bulunmaktadır.

Mahpusların yaşadıkları yaşam hakkı, işkence ve kötü muamele iddiaları, sağlık hakkı, iletişim hakkı, bilgiye erişim hakkı, disiplin soruşturmaları ve cezaların infazı, sevk talepleri ve sürgünler, adil yargılanma hakkı gibi yaşadıkları hak ihlallerinin yerinde incelenerek benzer durumların bir daha yaşanmaması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKI	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	